

**GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
DEPARTAMENT MONITORINGU ŚRODOWISKA
REGIONALNY WYDZIAŁ MONITORINGU ŚRODOWISKA
W POZNANIU**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM
W ROKU 2018**

Opracowanie:

*Anna Bartkowiak
Danuta Jankowiak-Krysiak
Anna Kolaska
Elwira Laskowska
Magdalena Mencil
Michał Milewski
Agnieszka Wrocławska*

Departament Monitoringu Środowiska
Naczelnik Regionalnego Wydziału
Monitoringu Środowiska w Poznaniu

Maria Putek

Poznań, 2019

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	5
2.	MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA	5
3.	MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	6
4.	MONITORING HAŁASU	11
5.	MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	13
6.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	13

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska na terenie powiatu ostrzeszowskiego w roku 2018. Do jego przygotowania wykorzystano badania monitoringowe Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu wykonane w 2018 r. oraz wyniki badań będące w posiadaniu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Departamentu Monitoringu Środowiska Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Monitoring stanu środowiska w sieci regionalnej prowadzony jest w zakresie;

- jakości powietrza,
- stanu wód powierzchniowych,
- klimatu akustycznego,
- promieniowania elektromagnetycznego.

Monitoring stanu chemicznego wód podziemnych prowadzony jest w sieci krajowej przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. W roku 2018 nie prowadzono badań na obszarze powiatu ostrzeszowskiego.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w sieci krajowej monitoringu przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Badania wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, ostatnie badania wykonano w roku 2015. Na terenie powiatu ostrzeszowskiego nie wytypowano punktów do badań.

Informacje dotyczące stanu środowiska na terenie województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.gios.gov.pl, www.poznan.wios.gov.pl, <http://powietrze.gios.gov.pl>, <http://powietrze.poznan.wios.gov.pl> oraz w aplikacji mobilnej *Jakość powietrza w Polsce*.

2. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018 wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy: aglomeracja miasta Poznań, miasto Kalisz, strefa wielkopolska. Powiat ostrzeszowski jest elementem składowym strefy wielkopolskiej.

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- dokonanie klasyfikacji stref, według określonych kryteriów (poziom dopuszczalny substancji, poziom docelowy, poziom celu długoterminowego),
- uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach,
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowanie ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Oceny jakości powietrza w strefach dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2018 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych pozwoliły na zakwalifikowanie strefy, a więc i powiatu ostrzeszowskiego, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, oraz metali oznaczanych w pyłe PM10.
- do klasy C – dla pyłu PM10, pyłu PM2,5 i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM10. W przypadku pyłu PM10 podkreślić należy, że powodem takiej klasyfikacji są przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla 24-godzin.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej ze względu na kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Klasa dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat ostrzeszowski	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia tego poziomu określono na rok 2020.

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości SO₂, NO_x i O₃ otrzymane w roku 2018 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu ostrzeszowskiego będącego składową strefy wielkopolskiej do klasy A.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Klasa dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat ostrzeszowski	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia tej wartości określono na rok 2020.

3. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2018 roku wykonywano w oparciu o *Aneks nr 3 do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016–2020*.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza *oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych*.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
 - w tym w reperowym punkcie pomiarowo-kontrolnym (MDR) – corocznie;
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością jak dla monitoringu diagnostycznego i/lub operacyjnego:

- raz na 6 lat – pełny zakres badań:
 - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCWP wyznaczonych jako niezagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
 - dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia,
- raz na 3 lata w ograniczonym zakresie badań:
 - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCWP wyznaczonych jako zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
 - na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
 - JCWP przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych;
 - dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia;
- monitoringu badawczego (MB):
 - WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych.

Oprócz obserwacji hydromorfologicznych, badań elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz chemicznych wykonywanych w wodzie, w roku 2018 na poziomie krajowym wykonywane były badania substancji priorytetowych w tkankach ryb lub skorupiaków i mięczaków (biota).

Na terenie powiatu ostrzeszowskiego wyznaczono jednolite części wód płynących:

- Babia Rzeka,
- Barycz od źródła do Dąbrówki,
- Dąbrówka,
- Dopływ z Żurawińca,
- Gniła Barycz,
- Łużyca,
- Młynówka,
- Niesób do Dopływu z Krążkowych,
- Pokrzywnica,
- Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu,
- Proсна od Brzeźnicy do Strugi Kraszewickiej,
- Proсна od Strugi Kraszewickiej do Ołoboku,
- Struga Kraszewicka,
- Torzenicki Rów,
- Zaleski Rów,
- Złotnica,
- Żurawka.

Na terenie powiatu nie występują jednolite części wód stojących.

Wyznaczone JCWP płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 19 – rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta,
- 23 – potok lub strumień będący pod wpływem procesów torfotwórczych.

Program monitoringu wód powierzchniowych na terenie powiatu ostrzeszowskiego w 2018 roku obejmował JCWP:

- Babia Rzeka - punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrzeszowskiego (Grabów nad Proszą 0,28 km), badania w ramach monitoringu:

- operacyjnego dla wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych,
- badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
- Barycz od źródła do Dąbrówki – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrowskiego (Odolanów 115,2 km), badania w ramach monitoringu:
 - operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych lub które są odprowadzane do zlewni,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
- Dąbrówka – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrowskiego (Odolanów 0,5 km), badania w ramach monitoringu:
 - diagnostycznego;
 - operacyjnego dla wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych oraz w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych lub które są odprowadzane do zlewni,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
 - obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - obszarów chronionych JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych
 - obszarów chronionych na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- Gniła Barycz – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrowskiego (Rososzycza 2,5 km), badania w ramach monitoringu:
 - operacyjnego dla wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
 - obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
- Łużyca – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrzeszowskiego (Ostrów Kaliski 1,5 km), badania w ramach monitoringu:
 - operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych lub które są odprowadzane do zlewni,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
- Pokrzywnica – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu kaliskiego (Porwity 3,5 km), badania w ramach monitoringu:
 - diagnostycznego;
 - operacyjnego dla wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
 - obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
- Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrowskiego (Mariak 22,3 km), badania w ramach monitoringu:
 - diagnostycznego;
 - operacyjnego dla wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,

- obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
- obszarów chronionych na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- Żłotnica – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrowskiego (Świeca 11,2 km), badania w ramach monitoringu:
 - diagnostycznego;
 - operacyjnego dla wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych,
 - obszarów chronionych na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- Żurawka – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu ostrzeszowskiego (Ostrów Kaliski 4,0 km), badania w ramach monitoringu:
 - operacyjnego dla wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych,
 - badawczego WWA w celu określenia tła geochemicznego, obszarów emisji i dróg transportu zanieczyszczeń WWA w wodach powierzchniowych.

Wyniki badań wykonywanych w ramach monitoringu badawczego WWA na potrzeby zebrania danych do realizacji zaplanowanej przez GIOŚ pracy na temat tła geochemicznego, dróg transportu i obszarów emisji zanieczyszczeń w wodach powierzchniowych, w przypadku częstotliwości pobierania próbek mniejszej niż 12x/rok nie podlegają ocenie i nie zostały przedstawione w niniejszym opracowaniu.

Ocena stanu wód powierzchniowych

Na ocenę stanu wód składa się klasyfikacja stanu lub potencjału ekologicznego oraz klasyfikacja stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry;
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód, potencjał ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód.

Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako:

- bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał),
- dobry,
- umiarkowany,
- słaby,
- zły.

Na klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- klasyfikacja elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,
- klasyfikacja elementów fizykochemicznych: klasa I, klasa II lub stan/potencjał poniżej dobrego,
- klasyfikacja elementów hydromorfologicznych, prowadzona w zakresie klas I–II.

Klasyfikacja stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

W związku z zapisami art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne /Dz.U. 2018, poz. 2268 ze zm./, która weszła w życie 1 stycznia 2018 roku, Inspekcja Ochrony Środowiska nie wykonuje ocen spełnienia wymagań dla obszarów chronionych.

Udostępnione dane z monitoringu wód powierzchniowych za rok 2018 będą podlegały weryfikacji przez eksperta zewnętrznego i mogą ulec zmianie.

Zweryfikowane dane będą dostępne po 30 września br.

Oceny stanu wód powierzchniowych za rok 2018 są zamieszczone na stronie internetowej GIOŚ www.gios.gov.pl.

Ocena stanu wód płynących na podstawie badań prowadzonych w 2018 roku

W JCWP Babia Rzeka w okresie od sierpnia do listopada nie pobierano próbek ze względu na brak ciągłości przepływu lub brak wody w korycie. Uzyskane wyniki badań pozwoliły jednak na dokonanie oceny stanu ekologicznego i stanu wód. Stan ekologiczny oceniono jako umiarkowany. Podstawą takiej oceny była klasyfikacja elementu biologicznego – fitobentosu. W grupie elementów fizykochemicznych przekroczenia wartości granicznych dobrego stanu wystąpiło w wypadku: BZT₅, substancji rozpuszczonych, azotu Kjeldahla, azotu azotynowego, azotu azotanowego i azotu ogólnego. Stan wód oceniono jako zły.

Stan chemiczny JCWP Barycz od źródła do Dąbrówki oceniono jako poniżej dobrego ze względu na przekroczenia wartości granicznych przez średnie stężenie benzo(a)pirenu. Wobec powyższego stan wód oceniono jako zły.

JCWP Dąbrówka charakteryzowała się słabym potencjałem ekologicznym, o czym zdecydował element biologiczny – makrobezkręgowce bentosowe. Elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej potencjału dobrego ze względu na przekroczenia wartości granicznych dla: BZT₅, azotu amonowego, azotu Kjeldahla i azotu azotynowego. Z kolei o stanie chemicznym poniżej dobrego zdecydowały przekroczenia wartości granicznych dla: rtęci i jej związków, benzo(a)pirenu, benzo(g,h,i)perylenu. Stan wód oceniono jako zły.

Stan ekologiczny JCWP Gniła Barycz określono jako umiarkowany – oba badane elementy biologiczne: fitobentos i makrofity – sklasyfikowano w III klasie. Przekroczenia wartości granicznych stwierdzono dla elementów fizykochemicznych: tlenu rozpuszczonego, azotu azotanowego i azotu azotynowego. Stan chemiczny oceniono poniżej dobrego – podstawą były przekroczenia wartości granicznych odnotowane dla benzo(a)pirenu. Stan wód oceniono jako zły.

Stan chemiczny JCWP Łużyca oceniono jako poniżej dobrego ze względu na przekroczenia wartości dopuszczalnych dla takich wskaźników: difenyletery bromowane (biota), fluoranten, rtęć i jej związki, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene. Stan wód oceniono jako zły.

JCWP Pokrzywnica charakteryzowała się słabym stanem ekologicznym. O takiej ocenie zdecydował element biologiczny – ichtiofauna. Elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego, ponieważ stwierdzono przekroczenia wartości granicznych dla azotu azotanowego, azotu azotynowego i azotu ogólnego. Wartości graniczne dla stanu dobrego przekraczały elementy chemiczne: difenyletery bromowane (biota), fluoranten, rtęć i jej związki, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene i heptachlor (biota). Stan wód oceniono jako zły.

Stan ekologiczny JCWP Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu oceniono jako słaby na podstawie klasyfikacji elementu biologicznego – ichtiofauny. Elementy fizykochemiczne sklasyfikowano w II klasie. Wartości graniczne dla stanu dobrego przekraczały elementy chemiczne: difenyletery bromowane (biota), rtęć i jej związki (biota), benzo(a)piren, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylene. Stan wód oceniono jako zły.

JCWP Złotnica cechował słaby stan ekologiczny ze względu na klasę elementu biologicznego – ichtiofauny. W grupie elementów fizykochemicznych przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego odnotowano dla: BZT₅, azotu amonowego, azotu Kjeldahla, azotu azotynowego. Wartości graniczne dla stanu dobrego przekraczały elementy chemiczne: difenyletery bromowane (biota), rtęć

i jej związki (biota), benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen. Stan wód oceniono jako zły.

Stan ekologiczny JCWP Żurawka określono jako umiarkowany na podstawie klasyfikacji elementu biologicznego – fitobentosu. Elementy fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego, ze względu na przekroczenia wartości granicznych dla ogólnego węgla organicznego i azotu azotynowego. Stan wód oceniono jako zły.

Nazwa ocenianej JCWP	Babia Rzeka	Barycz od źródła do Dąbrówki	Dąbrówka	Gniła Barycz	Łużyca
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Babia Rzeka – Grabów nad Prosną	Barycz - Odolanów	Dąbrówka - Odolanów	Gniła Barycz - Rososzyca	Łużyca – Ostrów Kaliski
Typ abiotyczny	17	17	17	23	17
Silnie zmieniona lub sztuczna JCWP	NIE	TAK	TAK	NIE	NIE
Czy JCWP występuje na obszarze chronionym?	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	UMIARKOWANY	NIE BADANO	ŚLABY	UMIARKOWANY	NIE BADANO
STAN CHEMICZNY	NIE OCENIANO	PONIŻEJ DOBREGO	PONIŻEJ DOBREGO	PONIŻEJ DOBREGO	PONIŻEJ DOBREGO
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY

Nazwa ocenianej JCWP	Pokrzywnica	Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu	Złotnica	Żurawka
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Pokrzywnica - Porwity	Polska Woda - Mariak	Złotnica - Świeca	Żurawka – Ostrów Kaliski
Typ abiotyczny	23	17	17	17
Silnie zmieniona lub sztuczna JCWP	NIE	NIE	NIE	NIE
Czy JCWP występuje na obszarze chronionym?	TAK	TAK	TAK	NIE
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	ŚLABY	ŚLABY	ŚLABY	UMIARKOWANY
STAN CHEMICZNY	PONIŻEJ DOBREGO	PONIŻEJ DOBREGO	PONIŻEJ DOBREGO	NIE OCENIANO
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY

Potencjał ekologiczny JCWP silnie zmienionej	
Stan ekologiczny JCWP naturalnej	

4. MONITORING HAŁASU

Monitoring hałasu ma na celu dostarczenie informacji niezbędnych dla potrzeb ochrony przed hałasem. Zadanie to realizowane jest poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem, a także rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące ich oddziaływanie, np. ekrany akustyczne.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonują obowiązkowo:

- starostowie – dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- zarządcy dróg, linii kolejowych, lotnisk, jeśli eksploatacja drogi, linii kolejowej lub lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach.

Pomiary poziomu hałasu przez zarządzających drogami, liniami kolejowymi i lotniskami prowadzone są co 5 lat. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na obszarach nieobjętych procesem opracowania map akustycznych.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu ostrzeszowskiego przebiega droga ekspresowa S8 Kobierzyce - Choroszcz, drogi krajowe nr 11 Kołobrzeg – Bytom i nr 25 Bobolice – Oleśnica oraz drogi wojewódzkie nr 444 Krotoszyn – Ostrzeszów, nr 447 Antonin – Grabów nad Prosną, nr 449 Syców – Błaszki i nr 450 Kalisz – Wieruszów. Główny szlak kolejowy powiatu stanowi linia nr 272 Kluczbork – Poznań Główny.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Jeżeli hałas przekraczający wartości dopuszczalne powstaje w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia. Nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Na podstawie art. 362.1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2019, poz. 1396 ze zm.) obowiązek ograniczenia oddziaływania na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego może, w drodze decyzji, nałożyć na zarządzającego właściwy organ ochrony środowiska, wskazany w art. 378 wyżej wymienionej ustawy. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, tak ważne jest uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na natężenie ruchu pojazdów odcinki dróg krajowych S-8 i 11 na terenie powiatu ostrzeszowskiego zostały objęte obowiązkiem sporządzenia mapy akustycznej. Mapy akustyczne dróg krajowych zrealizowane w ostatniej edycji, tj. w roku 2018, są dostępne pod adresem

<https://www.gddkia.gov.pl/pl/3718/Mapy-akustyczne-dla-drog-krajowych-o-ruchu-powyzej-3-000-000-pojazdow-rocznie-III-edycja>

Zgodnie z dokonanymi ustaleniami w otoczeniu dróg krajowych przekroczenia wartości dopuszczalnych długookresowych wskaźników oceny hałasu występują m.in. w Ostrzeszowie oraz w miejscowościach: Niedźwiedź, Hanobry, Turze. W przypadku poziomu dziennie-wieczorno-nocnego L_{DWN} przekroczenia sięgają 15 dB, w przypadku długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N sporadycznie przekraczają tę wartość.

Mapę akustyczną sporządzono również w roku 2016 dla drogi wojewódzkiej nr 449. Stwierdzone przekroczenia wartości dopuszczalnych długookresowych wskaźników oceny hałasu L_{DWN} i L_N występują na terenie Ostrzeszowa i sięgają 10 dB. Mapy akustyczne dróg wojewódzkich są dostępne pod adresem

https://wzdw.pl/pliki/Część_opisowa.zip

https://wzdw.pl/pliki/Część_graficzna.zip

Pozostałe drogi na terenie powiatu nie podlegają obowiązkowi mapowania.

W roku 2018 nie prowadzono pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu ostrzeszowskiego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa, w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego. Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu ostrzeszowskiego w roku 2018 pomiary poziomów PEM prowadzono w jednym punkcie – w Ostrzeszowie, przy ul. Borek 10, wytypowanym do badań w kategorii terenów *pozostałe miasta*.

Zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wynosił 0,33 V/m. Nie występowało zatem przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.

W tym samym punkcie badania wykonano w roku 2015 – zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wynosił wtedy 0,12 V/m, czyli zmierzony poziom znajdował się poniżej progu czułości sondy pomiarowej.

W roku 2018, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM.

6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, za wyjątkiem pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} i benzo(a)pirenu, którym przypisano klasę C. Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, wszystkim substancjom podlegającym klasyfikacji w strefie wielkopolskiej przypisano klasę A.

Podstawą klasyfikacji stref były pomiary ocenianych substancji wykonywane metodami referencyjnymi lub równoważnymi na stacjach pomiarów jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Rolę wspomagającą pełniło modelowanie matematyczne wykonane dla obszaru województwa i kraju.

Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy.

Przedsięwzięcia planowane na obszarze strefy nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednocześnie na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.

2. Żadna z badanych w 2018 r. jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na obszarze powiatu ostrzeszowskiego nie osiągnęła dobrego stanu wód. O takiej ocenie stanu wód decydowały elementy biologiczne, a w wypadku JCWP, w których ich nie badano – stan chemiczny. Należy zwrócić uwagę, że wskaźnikiem, dla którego w każdej JCWP występowały przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego był benzo(a)piren.

Należy dążyć do poprawy stanu wód w szczególności poprzez: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach (budowa równoległe sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, odprowadzanie do wód wyłącznie ścieków oczyszczonych, modernizacja oczyszczalni ścieków); stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych na terenach użytkowanych rolniczo, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

3. W 2018 r. nie prowadzono monitoringu wód podziemnych na terenie powiatu ostrzeszowskiego.
4. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego. Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego.
W roku 2018 na terenie powiatu ostrzeszowskiego nie prowadzono pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
5. W 2018 r. w trakcie pomiarów PEM prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego. Poziom składowej elektrycznej pola zmierzony w punkcie pomiarowym w Ostrzeszowie wynosił poniżej 0,33 V/m.